

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— június 8.

(Évforduló.) A koronázás évfordulóját ünnepejük ma. Örvendünk annak — hogy ünnepehetjük. Mert kevésbe mult, hogy a magyar szent korona legszebb ékessége, a királyi esküvel szentesített alkotmány elvesztét gyászoljuk e napon. Hála a Gondviselésnek, hogy nem így történt, hogy az a király, ki e napon a magyar alkotmányra esküdt fel, csak az ma is, a ki volt 1868. június 8-án.

(Veszedelemes lista.)

Báró Fejérváry Géza különös kiméletben részesül, a midőn a lefolyt darabontizmus megítélésére kerül a sor. A többi darabontot méltán legazembe rezzük, lehazaárulózzuk, róla azonban einézéssel emlékezünk meg, betudván neki, hogy ő bizony osztrák katona, a ki hazát nem ismer, a midőn császárról van szó. „Császárról szól az osztrák a fiának” és teljesíti parancsát, ha oly piszkos helyre és piszkos társaságba küldi is, aminőben a rokkant generálisnak volt része a miniszterelnöksége alatt. Valami eredetiség mindenestre van Fejérváry darabont-főkapitányban, a mi kitűnik abból is, hogy a miniszterelnökségből való távozásakor átadta Wekerle miniszterelnöknek a pénzért felajánkozott és megfizetett népbolond tők, ujságírók és politikusok névsorát, beszélvén körülbelül ilyen módon:

— Nesze pajtás, itt a semmiháziak névsora, a kiket azért vásároltunk meg, hogy

a hazát elárulják! Undok egy banda volt, mondhatom! De miután a császár azt akarja, hogy ti legalább az indemnitás és az ujonckompszavazásig békében kormányozzatok, kezeidbe adom őket, hogy fölön csiphessed a mikor komiszkodni fognak!

A magvásároltak komiszkodnak már, Wekerle a képviselőházi beszédében célzott is a markába tartott listára. Nem elég azonban csólozni a fenevadakra, azokat le is kell löni, hogy a nemzet névszerint ösmerje azokat, a kik elárulják, magokat pedig Judás pénzekért áruba bocsátják!

A piaci drágaság.

— június 8.

(+) Hogy a piacon mi a legdrágább, azt csak a jó Isten tudná megmondani, mert mindennek az ára úgy fel van csigázva.

A mostani husárok kétszeresek már, mint ezelőtt voltak, azt hisszük, hogy ez épen elegendő, hogy az ember a husevéstől teljesen elszokjék.

Hozzá még a hus 30 százalékát a mészáros csontban adja ki, tehát a mi ennivaló marad, azzal egy nagyobb család, ha például egy kilót vesz, épen semmire sem megy.

Ezután jön majd, hogy 50 százalék lesz a csont, a mikor aztán nagyon furesán állunk.

Bolondok volnának a tisztelt mészáros urak, ha ezt nem tennék, hisz

őket senki ellen nem őrzi, ők az urak, ők parancsolnak, úgy tesznek mindent, ahogy nekik tetszik.

Ugy érvelnek a mészárosok, ők is csonttal vásárolják a marhát, tehát a közönség fizesse meg nekik a csontot.

A közönség, mint látjuk, alaposan ki van zsákmányolva és nincs senki, ki e kétségbeejtő viszonyoknak elejét venné.

Amint a hus ára emelkedett, úgy emelkedett mindennek az ára a piacon.

Ez mind csak paradicsomi állapot a többi piaci állapotokhoz képest.

Az élelmiszerekkel valóságos uzsora, zsarolás folyik.

A háziasszony ezer apró mindent tartozik háztartásába bevásárolni, de a piac teljhatalmu uralkodói oly árakat szabnak, melynek hallatára az ember még a száját is tátva felel.

A városi bölcsesség, a hatóság adóemelésén, apró tolvajok elfogásán törí a fejét, de nem veszi észre, hol szereshetne a lakosságnak egy kis hasznót, hol lehetne valamit megtakarítani.

A piac hiénái a kofák, legnagyobb szervezettségben vannak egymás közt, tudniillik mindent elkövetnek a közönség kifosztására s fegyelmet tartanak magok között a közös cél elérése érdekében.

Ezek a jól táplált hölgyek már a városba bejövet lefogják a vidéki elárúsítókat — a kora hajnali órákban,

A Csipkebokor.

Ma éjjel szívembe szőtt téged az álom
En szűzfehér, szép halavány virágom,
És azt éreztem, hogy szívembe bent
Istennek lelke él, a tiszta, szent.

Oh, égi álom, mély szívembe szőtt . . .
En leborultam önmagam előtt,
S míg ajkam nem lelt áradozó szókra,
Kigyúlt szívem, mint Mózes csipkebokra . .

Pakots József.

Csupa poéta reggel a Nagyerdő . . .

Csupa poéta reggel a Nagyerdő.
Csupa daloló, csattogó madár.
Mit mi csak sejtünk dalról, szerelemről,
A csalogány azt régen tudja már.

Megittasultán hallgatom a nótát,
Lelkem alig tud betelni vele,
És úgy érzem, hogy az egész nagyerdő
Csodás szerelmi dallal van tele.

Melytől az öröm kétszeresen édes,
A fájdalomnak fele sulya van,
A dallamát a fütemile fujja,
A szövegét meg érzem magam.

Szávay Zoltán.

Budapesti levél.

A „Szabadság”-nak írta: *Faragó Jenő.*

— június 8.

Egy hónap alatt végig jártam Európa nagy városait: Páris, Londont, az olasz és a német metropolisokat. Amig kifelé vitt az út, nem is tűnt föl hosszúnak. Ezer számra fogy a kilométer a gyorsvonat keze alatt, majd Nizza rózsás vidékét látjuk majd a hótakaró svájci hegyeket; egyszer csaknem elolvadunk Marseille rettenes hőségében, másszor bundáért telegrafálunk haza a londoni utcákon fogvacogva járunk, Aztán haza kell jönni! És csak ekkor látjuk, hogy mily messze vagyunk. Három napi ut Budapestig. Ez a három nap pedig a vágyakozás ideje. Repülni szeretnénk és átkozzuk a tehetetlenséget. Nem tehetünk semmit. Ki kell várni a menetrend óráit és perceit, előbb nem indulhatunk, előbb nem érkezhünk. És most mennyivel lassabban fogy a kilométer a vonatkerék alatt! És most hogy számon tartjuk az időt. . . . Persze, ez is elmulik és végre otthon vagyunk. Itthon, Budapesten. A mi nagy városunkban, a mi metropolisunkban. És megdöbben a szívünk. Nemesak azért, mert most látjuk csak, hogy milyen szép, milyen gyönyörű is ez az ifju Budapest és hogy nem kell szégyenkezni senki előtt, nem maradunk semmiképen Európa nagyvárosai

mögött. Páris nagyobb, London grandiózussabb; De arányaink közt nagy és grandiózus Budapest is, amely előtt még a haladás évtizedei állanak s amely gyarapodik egyre-egyre. De van valamin, amije nincs se Párisnak, se Londonnak, se Milánónak, Genovénak, Berlinnek. A szép asszonyaink különbek, mint az ő dámáik! Ne tessék ezt kérem, szokvány: kijelentésnek venni. Tudom így szokás De én meggyőződésből mondom, nem szokásból. A mi asszonyaink a föld kerekétség legszebb asszonyai. A budapestiek és a vidékiek egyaránt. Kassán, Aradon, Nagyváradon, Debrecenben és egyebütt mindenfelé annyi szép leányt, szép asszonyt láttam volt, amennyi egész Európában együttvéve nincs — És ezt tudják is egész Európában. — Ha beszédbe erszkezdünk valakivel és meg is mondjuk neki, hogy magyarok vagyunk, hát így aposztrofál bennünket:

— Magyarország? . . . Ah, igen az az ország, ahol a paprika, Hunyady János és a szép asszony terem.

A szegedi paprika, a budai keserűvíz és az édes, a búbajos, a tüzes szemű magyar asszony . . . ezek a mi specialitásaink!

Tessék csak gondolkozni egy kicsit: nem nagyszerű specialitások?

Ugy e, hogy azok!

az alkut gyorsan nyélbe ütök s olesón megvásárolnak mindent.

A piacunkon így csak kofát látunk, de eladókat nem s ezek szabják most már meg az árakat a közönségnek: az úgynevezett egységárakat.

A melyik kofa ezt megszegi, arra a szóvirágok egész özöne száll. Többet mindenik kérhet, de kevesebbet nem s hozzáértőleg csak 50 százalékra dolgoznak.

Mindez egyenesen kimondva: erkölcsstelen dolog, melyeken csakis tisztességes, erélyes szabályrendelettel lehet segíteni.

Mindehhez azonban a városi tanácsnak akarata is kell, hogy legyen, mert ha ez elmarad, ha nincs hozzá tehetség, úgy minden a régiben marad.

Nem mulaszthatjuk el hatóságunkat még figyelmeztetni a piacunkon uralkodó, izetlen káromkodásokra, melyeknek talán a világon sincs párja. Ezek a mosdatlan száju kofák sokszor úgy felülkerekednek, oly botrány támad, hogy a rendőrségnek kell beléavatkozni.

Ha a kofának nem tetszik, a vevő kezéből kikapja a megalkudott jószágot s a vevőt oly címekkel illeti, melyeket nem tesz az ablakába. Ez az ő megélhetési módja: tülekszik, marakodik, káromkodik, mert az üzlet csak így megy.

Ezeket a trágár beszédeket a törvénynek büntetni kell, ezeket a rakoncátlan elemeket vagy lezárni, vagy pénzbírságra büntetni kellene.

Politikai hírek.

= A delegáció elnöke. A magyar delegáció elnökségét herceg Esterházy Miklós főrendiházi tagok ajánlották fel — A mint nekünk táviratozzák, Esterházy herceg készen nyilatkozott a magyar delegáció elnökségét elvállalni.

= A delegáció értekezlete. A magyar delegáció tagjai ma délelben Wekerle miniszterelnök elnöklése alatt előértekezletet tartottak. Ezen elnökké hg. Esterházy Miklóst, alelnökké gróf Batthyány Tivadart jelölték ki. A delegáció tagjai holnap reggel utaznak Bécsbe. Az alelnökségre jelölték Széll Kálmánt, a ki azonban nem fogadták el.

Országgyűlés.

I.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— június 8.

Több bizottság konferenciázik s így megint nem lehetett pontos az elnök. Pedig a honatyák itt voltak már tíz órákor. Itt van Wekerle miniszterelnök is s a kérdezősködőknek megmondja, hogy a lapok hírei dacára — nem lesz expozé.

Elnök az ülést megnyitja. Bemutatja a képviselőház pénztárának számadását.

Haviár Dániel az igazságügyi bizottság nevében betérjeszi a bírósági ügyészeknek az igazságügyi bizottságnak való alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot.

Elnök bejelenti, hogy Medakovic Bogdán a magyar nyelvet gyengén bírja s így hivatkozással a 68-iki törvényre, elnök megengedte, hogy horvátul tegye le az összeférhetlenségi

bizottsági esküt. (Ellenmondások) Ne tessék ezt kritika tárgyává tenni. — Ez törvény s minden állampolgár jogát tisztelnünk kell. (Helyeslés, taps.) Miután a magyar képviselőházban ez az első eset, meg kellett állapítani a modus procedendi. Azt az előterjesztést teszem, hogy a mondat magyarul olvassassék, utána mindjárt horvátul. (Helyeslés.)

Medakovic Bogdán leteszi az esküt. A magyar szöveget Hammersberg László, a horvátot Harambasics jegyző olvasta. — Így tette le az esküt Medakovic. — Az utolsó mondatot: Isten engem úgy segítjen! — magyarul mondotta.

A Ház még meg is tapsolta.

Elnök bemutatja azon képviselők névjegyzékét, akiknek mandátumát megtámadták vagy bepanaszolták.

Jegyző felolvassa az igazolandó képviselők névsorát.

Elnök felhívja a több mandátum birtokosait, hogy 8 nap alatt jelentsek be, melyik mandátumukat tartják meg. Az igazolt képviselők közül kilenc bíráló bizottság alakítatik 7-7 taggal. — A választás a holnapki ülésen lesz.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Tekintettel a delegáció ülésére, kéri a Házat, hozzon határozatot, hogy ez idő alatt érdemleges ülést nem tart. — Csak olyan ülések lesznek, a melyeken bejelentések tétetnek. Egyébként egy ilyen ülésen a jövő héten betérjeszti a költségvetést.

Elnök: A Ház holnap tartson ülést s csak hétéftől kezdve ne legyen érdemleges ülés. Ha a miniszterelnök ur be akarja nyújtani a költségvetést, közli az elnökkel, ki ez esetben a Házat összehívja. (Helyeslés.) Felhatalmazást kér, hogy a szünet alatt netalán megüresedő kerületekben a választás iránt intézkedhessék.

A holnapki ülés napirendjére a bíráló bizottságok megválasztását és a tagok eskütételét tűzi ki a Ház.

Az ülés ezzel véget ért.

II.

A főrendiház ülése.

Dessewffy Aurél gróf elnök egy negyed tizenkét ókor megnyitja az ülést. Jelen vannak a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök és Jekelfalussy honvédelmi miniszter.

Elnök: Megemlékezik a koronázás évfordulójáról és kifejezést ad a Ház hódolatlának. Indítványozza, hogy fejezze ki a főrendiház megdöbbenését a madridi merénylet fölött.

Következik a napirend.

Jegyző: betérjeszti a bizottságok megalkulásáról szóló jelentést.

Következik a kvótábizottság tagjainak megválasztása. Az eredményt az ülés végén hirdeti ki az elnök.

Következik az indeminálás.

Csathó Ferenc: Sürgősségi indítványt terjeszt elő. Tekintettel az ügy sürgősségére, kéri, hogy az indeminálás és ujoncjavaslatok a 3 napos terminus nélkül vétessenek tárgyalás alá, hogy nyomban elfogadhassuk. (Helyeslés.)

Jegyző: felolvassa a pénzügyi bizottság jelentését az indeminálásról.

Gróf Keglevich Gábor: Hálát ad a gondviselésnek, hogy végre a jogfolytonosság helyreállott s az indeminálás elfogadásával az ex lex is megszűnik. Azon óhaját fejezi ki, hogy az egyetértés a trón és nemzet között teljes legyen és a még fenálló félreértések a miniszterium által eloszlatassanak. (Helyeslés.) Az indeminálást elfogadja.

Elnök: A vitát bezárja.

A méltóságos Ház általánosságban elfogadja az indeminálást.

Következik a részletes tárgyalás.

A méltóságos Ház minden hozzászólás nélkül részleteiben is egyhangulag elfogadja a javaslatot.

Következnek az ujoncjavaslatok (ujonclétszám megállapítás és megajánlás), melyet a méltóságos Ház egy általánosságban mint részleteiben, minden hozzászólás nélkül egyhangulag elfogad.

Következik a külkereskedelmi szerződésekről szóló törvényjavaslat.

Jegyző: felolvassa a közgazdasági bizottság jelentését.

A Ház a javaslatot részleteiben és általánosságban, minden hozzászólás nélkül, egyhangulag megszavazza.

Elnök: Kihirdeti, hogy a kvótábizottságba a következőket választották be: Dániel Ernő báró, Harkányi Frigyes gróf, Hegedüs Sándor, Majláth József gróf és Pallavicini Ede őrgróf.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés végetért.

Egyház és iskola.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház június hó 10 én — vasárnap — délelőtt 10 órákor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart.

Muzeumi bizottsági gyűlés. A városi muzeumi ad-hoc bizottság tegnap d. u. a Csokonai-kör termében Oláh Károly tanácsnok elnöklése mellett több rendbeli fontos ügyét tárgyalta a muzeumnak. Mint-hogy a muzeumi állás végleges betöltését a gyűjtemények örvendetes gyarapodása, az ezzel járó munka szaporodása, különösen pedig a muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelőségének ama nagyszabású szervezete elodázhatatlanul követeli, amely Debrecen több vármegye területére nézve központi néprajzi muzeum helyét szemelte ki, a bizottság az állami segélyeknek 1907-től való jelentékeny fölemelését határozta el, részint a muzeum-ör fizetésének méltányos javítása, részint a gyűjtemények nagyobb méretű gyarapíthatása végett. Ez alapon állította tehát össze mostani ülésében az 1907. évi költségvetést, melynek jóváhagyását a főfelügyelőségtől hosszabb indoklással kérelmezi. Együttal segélyt és engedélyt kér Zoltai Lajos muzeum ör részére a főfelügyelőségtől ahoz is, hogy a néprajzi muzeum kezelése csinja-binjait szeptemberben a nemzeti muzeum néprajzi osztályában elcsatolhassa. Már erre való tekintetből felhatalmazta Lőfkovics Arthur igazgatót, hogy a muzeuma számára fényképező készüléket szerezzen. Kőfkovics Arthur igazgató ez évben eddig tett muzeumi kiadásokról, Zoltai Lajos pedig a basahalmi, füzfaócskai, elepi és egyeki régészeti ásatásokról, a muzeum több rendbeli gyarapodásáról jelentést tett. A bizottság köszönőlevelek küldését határozta el a muzeum pártfogóihoz. Kardos Samu dr. könyv-, proclamáció és hírlap gyűjteményének megvételét elvileg jónak tartja a bizottság s annak megtekintésére, esetleg az alku megkötésére 3 tagú küldöttséget alakított Ferenczy Gyula akad. tanár elnöklésével. A muzeumban felügyelő 48 as honvédek díjazását segélyképen ideiglenesen feljebb emelte az e célra Lőfkovics Arthur által gyűjtött alap tervére. Egyéb ügyeket is tárgyaltak.

Érettségi vizsgálatok. A kegyesrendi főgimnáziumban a Jurkovich Emil miniszteri biztos és Géresi Kálmán tankerületi főigazgató elnöklése alatt tartott érettségi vizsgálatok szép eredményrel fejeződtek be. Teljes érettségi vizsgálatot tett 18 tanuló, ezek közül csak egy utasított: 3 hónap múlva teendő javító vizsgálatra, a többi között 2 jelesen, 4 jól és 9 egyszerűen éret. Jelesek: Fauszt Imre és Markovits Jecő. Jól érettek: Asztalos Lajos, Glück Sándor, Krausz Ábrahám és Manguer Artur. — A gimnáziumi vizsgálatok június 10-től 26-ig tartanak. Június 29 én „Te Deum” és a bizonyítványok kiosztása.

Irodalom és Művészet.

Hangverseny a zenében. A nagy záróünnepély küszöbén a zenede nagyszabású klasszikus hangversenynyel koronázza meg ama gyönyörű cyklust, melyet az évad folyamán nem kevesebb, mint kilenc hangversenyre bővített ki.

A mily sok oldalú, tanúságra és változatos volt az eddigi műsorok iránya, oly duzzadóan tartalmas ez az utolsóelőtti műsor, melyben helyet talál a német, olasz és angol mesterek klasszikus alkotásai, sőt két bájos fiatal jóvótárból élénk varázsolódik a görög Elektrának egy kedves jelenete is.

Bach, Händel és Mozart jelenlétén kívül találkozni fogunk két ritkán hallott nápolyi szerzővel (ének), — Purcell és Corelli csodaszép gondokaműveivel és Tartinig moll (második) sonatájával.

Dacára annak, hogy közönségünk oly indokolatlan tartózkodással viselkedik a klasszikus zene iránt, a hangverseny e szép műsora élénk érdeklődést gerjesztett s a ki e gyönyörű hangversenyt végig fogja élvezni, csodálkozva tapasztalja, hogy az előadott művekben sokkal több dallam és eszme rejlik, mint a modern irodalom sok rövidlélezetű, felkapott újdonságaiban.

A hangverseny vasárnap (június 10.) este pontban fél 8 órakor kezdődik. Helyárak: 50, illetve 20 fillér.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Finn-dal.)*

— június 8.

*Halld mily édes dal sir melán
Vaejnaemöjnen ösi lantján —
Ez a szép finn dal!
Halld, a fenyvek mit susognak,
Gyors habok miként csobognak —
Ez a szép finn dal!*

*Mindenütt, az erdön-halmon
Edes ének kél az ajkon —
Ez a szép finn dal!
Szivünk húrja hogyha rezdül
Fájdalomtul vagy örömtül —
Ez a szép finn dal!*

— **Hitelesítő közgyűlések.** Ma délután 4 órakor hitelesítő közgyűlés volt a vármegyénél, 5 órakor pedig a városnál Wespriény Zoltán főispán elnöklésével, amelyeken a tegnapi közgyűlések jegyzőkönyveit hitelesítették.

— **Az alispáni hivatal átadása.** Az a küldöttség, amelyet Rásó Gyula ny. alispán, Czeglédy Mihály tisztii ügyész és Wespriény István személyében tegnap alispáni hivatal átadásával bizott meg a vármegye közgyűlése, ma délután 4 órakor adta át a hivatalt Kovács Gyula h. alispánnak. Az átadás hosszabb időt vett igénybe.

— **Tisztelgés a városi bizottsági tagoknál.** A tisztviselő-telep létesítésének előkészítésén fáradozó bizottság élén Kazinczy Gábor táblabíróval, most napról-napra régi a tisztelgő látogatásokat a városi bizottsági tagoknál. Ezen küldöttségnek az a célja, hogy a tisztviselőknél a múlt héten beadott és a terület megszerzésére irányuló kérvénye, mely a legközelebbi közgyűlésnek tárgya leendő, szóbeli indoklást is nyerjen. Nevezetesen igen lényeges érdeke egy a tisztviselőknél, mint a városnak, hogy a telep a bábaképezde mögötti területen épüljön fel és így a kérelemfeletti elhatározás igen fontos mozzanatot képez, mely messzeható kihatással leendő a jövőre, azaz a városfejlődésnek érdekeire nézve. Bár a város iránytadó férfai méltányolják a lapunk

* A Debrecenbe is elránduló finn dalosok műsorából, melyet Vikár Béla és Bán László fordítottak magyarra.

előző számaiban is kifejtett és a tisztviselőknél mellett szóló indokokat, az előkészítő-bizottság minden irányban meg akarja nyerni a véleményeket a jó ügynek, s minthogy törekvéseik a város előnyeit is szolgálják, minthogy az építkezés által a város ugy szépségesebb, mint vagyonszerzési tekintetben csak nyerni fog, kizárva látjuk annak lehetőségét, hogy a kérelem teljesítése ellen akadály merülhessen fel.

— **A főispán hivatalában.** Wespriény Zoltán főispán ma reggel már elfoglalta hivatalát. Első teendője az volt, hogy az alispáni állásra 30 napi határidővel pályázatot hirdett. — Itt említjük meg, hogy a főispánt ma is sokan üdvözölték installációja alkalmából.

— **A virág- és kocsikorzó.** A holnap délután rendezendő virág kocsikorzó ügyében a szt. Erzsébet nőegylet részéről a következők közlésére kerettünk fel: A szt. Erzsébet egyesület elnöksége azután hozza a érdekelt szülők tudomására, kik a gyermek-kocsira gyermekeiket bejelentették, hogy a Swetits intézet kapusőnjénél ma d. e. a szükséges felvilágosítást megszerezhetik. Ugyanott egy jegy ellenében a részvételi díjat is befizethetik. A zavar és esetleges késedelem elkerülése végett igen kérjük, hogy a virágkocsikorzóban résztvevők fél 3 órára a Margit-fürdő előtt összegyűlni sziveskedjenek. Kéretnek egyszersmind a nagylelkű edzőköt, hogy virágadományukat déli 12 óráig Arany János-utca 4. szám alá, az uzsonnához kegyesen felajánlottakat pedig d. e. 10 és 12 óra között a Dobos melletti kávéházba eljuttatni sziveskedjenek.

— **Sorozás Debrecenben.** A hosszú ex lex után a főszorozás e hónap 11-én veszi kezdetét. A debreceni illetőségű fiukat 11, 12. és 13-án szorozzák, míg 15-én és 16-án az idegen illetőségűeket. Akik jogokért akarnak folyamodni, nyujtsák be még e hét folyamán kérvényeiket a katonai ügyosztályhoz.

— **Fedák Sári Debrecenben.** A debreceni urkocsis egyesületnek ez idei versenye szenzációsan ígérkezik. Eltekintve attól, hogy a versenyszámok között az ötös fogatok versenye is szerepel, amely eddig csupán a budapesti versenynek volt kiváló érdekessége, — a rendezőség egy másik érdekes eseményről is gondoskodott. Ez nem más, mint az, hogy Fedák Sári, a népszerű primadonna is részt vesz az egyet június hó 23-án és 24-én tartandó ügető versenyén. Fedák Sári a verseny napjának mindkét estéjén a színházban hangversenyt rendez, amelyen a kiváló művésznőn kívül még Ráthonyi Akos, a magyar színház kiváló művésze is fel fog lépni. A hangverseny műsorának összeállításán a rendezőség most munkálkodik.

— **Felhőszakadás.** A mint táviratilag jelentik, óriási felhőszakadás dühöngött ma Szászrégen felett. A víz a házakat elöntötte s lakosság rémülve menekül.

— **M. Á. V. altiszti kör táncvigalma.** Holnap tartja a Debreceni M. Á. V. altiszti kör nyári táncvigalmát a Margit-fürdő diszermében, mely bizonyára a nyári táncvigalomnak egyik legsikerültebb mulatsága lesz. A ki tehát jól akar mulatni az nem is maradhat el a M. Á. V. altiszti kör táncvigalmáról.

— **Az asszony verve jó.** Máté Mihály sámsoni gazdának különös nézetei voltak a férji tekintély fenntartásáról. Ő azt tartotta, hogy a férji tekintélyt csak úgy lehet fenntartani, ha az asszonnyal keményen bánik, mert különben az asszony könnyen felülkerekedhetik és csakhamar papucs-

höst formál a férjből. Máté ezt az elméletét a gyakorlatban is igyekezett megvalósítani és elég volt neki minden kicsiség, hogy az asszonyt elfogja és megverje. A felesége azonban végre is nem sokáig bírta ki a különös elvű férj mellett az életet és a múlt hetekben haza ment a szüleihez azzal a szándékkal, hogy vissza sem tér többet a férjéhez. Máté azonban nem akart a felesége nélkül élni, izengetett neki, hogy jöjjön vissza. De az asszony erre nem is válaszolt, végre is Máté elhatározta, hogy személyesen fog elmenni a feleségéért. El is ment, beszélt is asszonnyal, de amidőn az asszony vonatodott visszatérni hozzá, megint felülkerekedett Mátéban a régi férj és alaposan össze-visszaverte a feleségét. Csak a sikoltozásra elősiető háziak tudták kiszabadítani az asszonyt a brutális férj kezéből, aki így is több súlyos sérülést ejtett a feleségén. Az asszony megtette férje ellen a büntügyi följelentést, egyben pedig a válókeresetet is megindította.

— **Felhívás Debrecen város iparosaihoz.** Miután a Piac utca 27-ik szám alatt (városi bérház) uri és nőidivat áru üzletemet megnyitottam, ezzel kapcsolatosan mindenféle magyar ipari készítményeket is raktáron tartok és annak elárúsítását, közvetítését elvállalom. Felhívom tehát azon tisztelt iparos mestereket, akik illyesmikkel foglalkoznak és készítményeiket forgalomba hozni óhajtják, hogy üzletemben jelentkezni sziveskedjenek. Tisztelettel Aszmann Ferenc. 273-8-6.

— **Megőrült a vonaton.** Rémes jelenetnek voltak tanui az Eszékéről Pécsre érkező délutáni vonat utasai tegnap. A vonaton utazott egyik harmadosztályi kocsi-ban egy egyszerűen öltözött, középkorú nő is, akin Siklós táján egyszerre dühöngés tört ki s alig tudták megfékezni, hogy ki ne ugorjék a vonatból. Pécsre érve, az asszony ismét dühöngeni kezdett, úgy, hogy a rendőröknek kellett a vonatról leszállítani. A rendőrvos elmezavart konstatait az ismeretlen nő, akit beszállítottak az elme-gyógyintézetbe. A megőrült nő Lasztovics Miksánénak mondta magát s azt állította, hogy Bajáról utazott Pécsre katonatiszt fiát meglátogatni. Azonban — mint jeveleznék jelenti — Lasztovics nevű katonatiszt Pécsen nincs s így az ismeretlen elmebeteg nő kiletét egyelőre még nem sikerült megállapítani.

— **Gyászjelentés.** Özv. Stiber Jánosné szül. Sváb Mária mint neje, özv. Sváb Györgyné szül. Obderschalek Mária mint anyós, Sváb György, Sváb Gyula és Sváb Ferenc mint sógorok, özv. Sváb Józsefné szül. Kreiszl Gizella mint sógornő, valamint számos szomorodott rokonság nevében is fájdalomtól megtört szível tudatják a szeretett jó férj, vő, sógor, illetve rokonuk Stiber Jánosnak folyó hó 4-én fél 9 órakor, életének 70-ik, boldog házasságának 42-ik évében Budapesten, szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 9-én d. e. 10 órakor fogtak a római kath. egyház szertartása szerint a magyar államvissut indóházától a Szent Anna utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent misé-áldozat a temetés alkalmával fog az egek Urának bemutatni. Mely végtiszteességtételre rokonsainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szível meghívjuk. Debrecen, 1906 június 8-án. Az örök világosság fényeskedjék neki, nyugodjék békével! A temetést Gebauer K. temek. intézete rendezti.

— **Rektorválasztás az egyetemen.** A budapesti tudomány. egyetemen a szabályok értelmében ma volt a rektorválasztás. Rektorrá az 1906—1907 tanévre nagy szótöbbséggel választották meg Ajtai K. Sándor drt, a törvényességi orvostan nyilvános rend-

des tanárát A választás befejezte után nyomban küldöttség ment Ajtai lakására, hogy vele megválasztását tudassa, a ki azonban Badaconyba utazott s így a küldöttség választás nélkül jött vissza az egyetemre, hogy vajjon elfogadja-e Ajtai a rektori méltóságot. Így a rektorválasztás nem nyert teljesen befejezést s Láng Lajos rektor újból össze fogja hívni a rektorválasztókat s ekkorra Ajtai meg fogja adni a végleges választ.

— **Az önvád halottja.** Trencsénből írják: Klics Vince lengyel származású fűrészgári munkás az ó-besztercei vásár alkalmával ittas állapotban összeszólalkozott Kolenik János földműveléssel. Az összeszólalkozásnak véres verekedés lett a vége. Verekedés közben Klics Vince Koleniket több helyen megszurkálta. Kolenik ennek következtében eszméletlenül összeesett. — Klics futásnak eredt és valószínűleg időközben kijózanodván, nyilván a büntetéstől való félelmében, utközben felakasztotta magát.

— **Megőrült kerékhajtó.** Ma délben az utcán mindenkit megszólított Tóth András nyomdai kerékhajtó.

— Hatezer példányt kell nyomni! Gyorsan, még kétezeret utána mondta.

Feltűnt végre a rendőrnek is a szerencsétlen alak és bekísérte. A büntügyi osztályon kiderül, hogy a szegény ember közveszélyes őrült.

— **Veszélyes alak.** Pap József Csapó-utca 63. sz. a. lakó cipész feljelentést tett Török János Csapó-utca 47. sz. a. lakos ellen idegen vagyon rongálásért, becsület-sértésért és magánlak megsértéséért. Török ugyanis ma reggel berontott az üzletébe, onnan kiverte, az ablakait pedig beütötte. A veszedelmes ember ellen, aki még halállal is fenyegetgetődött, a rendőrség megindította az eljárást.

— **A tüdővész és a lupus gyógyítása** Londonból jelentik lapunknak, hogy az ottani országos kórházban bámulatos eredménnyel kísérleteztek a tuberkulózis és a lupus gyógyítása terén az opsoninnal. A kiküldött vizsgálóbíró bizottság az eredményt rendkívül becsesnek tartja. Kifejti a jelentés, hogy egyes betegek, akik lupusban is szenvedtek, a Finsea-sugarakkal való kezelés után még száz ülsőre sem mutattak javulást, ellenben az opsoninra feltűnően reagáltak és a gyógyulás meglepő volt. Mielőtt az opsonintartalmu serum a vérbe jutott, a beteg állapota rohamosan javult.

— **Százketéves ember halála.** Hódmezővásárhelyen e hó 4-én temették el a város minden rendű és rangu lakosságának nagy részvéte mellett Bláyer Márton köztisztviselőben álló polgárt. A boldogult a magas kort teljes testi és szellemi frissességben érte meg, alig volt valaha beteg, nem ivott soha szeszes italt, de étkezés közben szívesen szűcsölgetett ecettel gyengén savanyított friss vizet. A szabadságharcot vitézül végigharcolta mint Kossuth Lajos katonája és vele együtt vitézkedett elsőszülött fia, ki tavaly halt meg 72 éves korában. Dr. Bláyer Antal vásárhelyi orvos édesatyját gyászolja az elhunytban.

— **Merénylet egy orvos ellen.** A verseci járásban az ünnep másodnapján dr. Kende József varadai körorvost és tb. járási orvost taglóval akarták leütni. — Mint Versecről jelentik, dr. Kende Józsefet pünkösd másodnapján Ábrahám Jánoshoz hívták, akinek egyik ellenfele golyót lőtt a szájába. Mikor Kende az operációval végzett. Ábrahám figyelmeztette az orvost, hogy ellene is merénylet van készülében. Az orvos egykedvűen fogadta a hírt és hazatért. Éjjelétében kopogtak az orvos ablakán, hogy jöjjön azonnal a község házára. Kende

azonnal felkelt és utra indult. Mikor a község háza felé közeledett, egy legény állt elébe és baltával nekitámadt. Az orvos szerencsére a kocsiuton járt s így könnyebben védekezhetett a merénylet ellen, melyet az odaváló mészáros fia akart ellene elkövetni. A merénylőt ma letartóztatták. A járás területén egyébként nap-nap után fordulnak elő éjjeli zavargások, különösen Vojvodineon ahol az odaváló román dalárda tagjai egyre zavarják a lakosság békéjét. A csendőrség most a legszigorubbán őrökdi a községben.

— **Baleset.** A püspökladányi vasúti pályaudvaron súlyos kimenetelű baleset történt ma délután. Vigh Sándor nevű vasúti fékező kocsiutasban segédkezett, miközben — vigyázatlanul végezve teendőjét — a sebesebben tolatott kocsit elkerült, amely elütötte s a hatalmas lökéstől oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a ballába térdén felül eltört és súlyos zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt embert behozták a debreceni köz-kórházba.

— **Elcseregült halott.** Aradról jelentik: Furesa és szinte komikusnak mondható dolog történt a napokban az aradmegyei köz-kórházban. A kórházban ugyanis meghalt egy beteg és a kórház vezetősége egymásik ember halálát jelentette be az anyakönyvi hivatalban. Ez a kellemetlen csere úgy esett meg, hogy a két embernek, akik egy osztályban egymás mellett feküdtek, tévedésből, vagy hanyagságból e hó 4-én bejelentette az anyakönyvi hivatalban, hogy Hügyecz György kórházi ápoló meghalt. Később azonban kitudódott, hogy nem Hügyecz, hanem Dobricza Péter halt meg. Az aradi törvényszék az anyakönyvvel szembe fordítván a halálát megsemmisítést rendelte el s abba most már az igazi halott neve került bele. A dologban még az az érdekes, hogy az elhalálozott Dobricza Péter gör. kel. román volt, míg Hügyecz György, akinek halálát bejelentették, ág. ev. volt s így Dobriczát az ág. ev. vallás szertartásai szerint temették el.

— **x LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **x Modern üzlet Debrecenben.** Eddig nem létezett irányú üzlet nyílt meg a Piac utca 27-ik szám alatt (Városi bérház.) A cég tulajdonosa Aszmann Ferenc kinek mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **x Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használatja. Ara csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

— **x Az Arany Bika** kávéházban minden este olgányzene.

Sóvágó János bűnpöre.

Méliusz-téri rablógyilkosság.

Esküdtárszéli fő tárgyalás.

Nyolcadik nap.

(Saját tudósítónktól.)

— június 8.

Öt napon keresztül folyik a tárgyalás kalap, zsebkendő, esonkatorony körül, kihallgatják a tanúk nagy részét s immár a befejezés felé közelg a bizonyító eljárás,

amikor különös és szenzációt keltő dolgok történnek. — A hatodik napon Sóvágó, a ravasz, a ki folyton tagad és erélyesen védekezik egyszerre bizonyítani kezd. Általános meglepetésre előáll azzal, hogy most már emlékszik, hogy az a tolvaj, aki a kalapját ellopta egy Hosszupályiba való ember. Megis nevezi az illetőt. Kéri, hogy idézzék be tanúkat. Az embert keresik, de nem találják. A hetedik napon az ügyész óriási izgalmat keltő, a tárgyalás menetében váratlan fordulatot jelző előterjesztést tesz. Kéri a tárgyalást másnap reggelig felfüggeszteni, mert alapos reménye van arra nézve, hogy Sóvágó bűntársai megkerülnek. — Kitudódik, hogy az ügyészségnél jelentkezett egy Szombati Sándorné nevű asszony, aki feljelentette az urát, hogy tettestársa Sóvágónak és része van a Méliusz-téri rablógyilkosságban. — Szombati Sándor többször büntetett, fegyház viselt embert nyomban nyakon csipik és beköpertázzák. Tagad az árva, de hasztalan, a felesége, közben a fia is elhagyta vall és fogva tartják. — Az egész város lázas érdeklődéssel lesi a következményeket és a nyolcadik napon: Szombati Sándort szabadlábra helyezik.

Konstatáljuk, hogy ilyen valóban érdekes és változatokban gazdag esküdtárszéli tárgyalás még nem igen volt Debrecenben. De megállapíthatjuk mindjárt azt is, hogy ezért, derék, érdemekben megrokkant rendőrségünket illeti a jól megérdemelt elismerés. Mert ha a széleskörű nyomozás, mely Sóvágót a vádlottak padjára juttatta, véletlenül a kalapon és zsebkendőn kívül egyéb, valamivel fontosabb bizonyítékokat is eredményezett volna az ügy megközelítőleg sem lenne ilyen szenzációs és bizony bizony ez nagy kár lett volna. Sőt Sóvágóra egy kicsit kellemetlenebb is.

A tárgyalás egyébként most jutott igazán érdekes stádiumba. A történetek után a vád és védelem között erős küzdelem kezd fejlődni. A védő minden törekvéssel azon van, hogy bebizonyítsa, miszerint a nagyszabású bűnpör nem érett még a fő tárgyalásra. Kéri a nyomozás kiegészítését és a tárgyalásnak a jövő ciklusra, esetleg későbbre való elhalasztását, míg az ügyész a vád szempontjából teljesen elegendőnek találja a vádlott kétségtelen bűnösségének megállapítására a meglevő terhelő bizonyítékokat és erősen ragaszkodik a tárgyalás lefolytatásához.

Tudósításunk a mai napról a következő:

A vád és védelem mérkőzése.

A zsufolásig megtelt teremben délelőtt fél 10 órakor nyitja meg az elnök a tárgyalást.

Szabó Bertalan ügyész beszámol arról, hogy a tegnapi fő tárgyalás félbeszakítását azért kérte, mivel Szombati Sándorné Tégláskerti lakosnő az ügyészségnél megjelent és azt vallotta, hogy az ő ura, aki 163 betöréses lopás elkövetése miatt négy és fél évi börtönt ült, részt vett a Méliusz-téren elkövetett rablógyilkosságban. A faszintén azt vallja, hogy tudja, miszerint az apja tettestársa Sóvágónak. Ez ugyan nagyjelentőségű fordulat az ügyben, de nem akasztatja meg a fő tárgyalást, mely már félig le van folytatva. Indítványozza, hogy Szombati ügyét külön tárgyalja a törvényszék és hogy a fő tárgyalást folytassák annál is inkább, mert az eddigi bizonyítékok súlyokból veszítenének a halasztás miatt. Az ellen nincs kifogása hogy Szombatinét és fiát kihallgassák.

Dr. Kardos Samu védő: Eleitől kezdve mindig hangoztatta, hogy az ügy még nem érett meg a fő tárgyalásra. De erősítette és bizonyítja ezt a meggyőződését a Szombati-

féle eset is. A nyomozást ki kell egészíteni. Ha Sóvágó bűnös, akkor az ellene eddig felmerült terhelő bizonyítékok később sem veszíthetnek súlyukból. Indítványozza a főtárgyalás elnapolását.

Ismét az ügyész fejtegeti érveit, szilárdan megmarad álláspontja mellett. Majd újból a védő szóllal fel. Aztán a törvényszék visszavonul határozathozatalra. Egyelőre határozatot nem hoz. Ugy dönt, hogy a tárgyalást folytatják, de amennyiben az szükségessé válna, elnapolják.

Sóvágó sógorának vallomása.

Ezután megkezdődnek a tanukihallgatások. Nagy Imre gazdaember, Sóvágó sógora kerül kihallgatásra. Az elnök figyelmezteti a tanut, hogy mint a vádlott rokona nem tartozik vallomást tenni, majd arra a kijelítésre, hogy vallani akar, amit tud azt elmondja, megkezdi kihallgatását:

— Hol lakott a kiszabadulása után Sóvágó?

— Nálunk lakott amióta Szamosujvárról hazajött.

— A ruháját is ott tartotta.

— Igen.

— Hát akkor tudja, milyen holmija volt?

— Láttam, de én bizony nem igen figyeltem meg.

— Még tudná mondani milyen kalapot viselt?

— Mikor Szamosujváron be volt csukva, mi egy fekete kalapot küldtünk neki, de mikor hazajött otthon úgy emlékszem többnyire zöld kalapot hordott.

— De volt neki azonkívül több kalapja is?

— Azt nem tudom, mert még a magamét sem tartom számon.

— Arra nem emlékszik, hogy nézett ki az a zöld kalap?

— Nem igen nézegettem annyira, de talán megismerném.

— Otthon volt maga, mikor Sóvágót tartóztatták?

— Otthon voltam, egy keddi napra virradó reggelen történt.

— Milyen kalapja volt akkor?

— Zöld színű, de nem az volt, amelyet rendszeren hordani szokott.

— Hát melyik? egy másik, mert a régit valami csavargó féle ember ellopta.

— Ki volt az az ember?

— Azt én nem tudom. Bejött hozzánk, aani kért meg is kináltuk kolompérral, de nem kellett neki, gorombáskodott, mire kiutasítottam. — Ikor elment akkor láttuk, hogy elvitte Jánosnak a kalapját, a maga rossz kalapját pedig otthagya.

— Milyen volt az a kalap, amelyet ott hagyott?

— Kis fekete színű, pörge szélű, de nagyon visétes.

— Ez a dolog Sóvágó elfogatása előtt mennyi idővel történt?

— Tíz, tizenöt nappal.

— Azonkívül, milyen és hány kalapja volt még Sóvágónak?

— Egy másik zöld színű kerek kis szélű és egy fekete.

— Mondja el csak, hol volt Sóvágó az elfogatása előtti vasárnapon és mit csinált?

— Együtt volt velem, hogy éppen Imre napja is volt mulatgattunk.

— Nem tudná megmondani Sóvágó borotválkozott akkor vasárnap?

— Emlékszem, velem együtt volt a borbélynál.

— Hétfőn is otthon volt Sóvágó?

— Otthon volt, a fiammal egy kályha-beállításán dolgoztak egész nap. Én is segítettem közben a munkába.

— Nem ment el napközben hazulról?

— De igen úgy déltájban hívták a csendbiztoshoz a városházára, ahova délután úgy 2-3 óra tájban el is ment.

— Biztosan tudja ezt?

— Tudom határozottan, igaz hogy egy kicsit itales voltam, mert munkaközben itunk, de azért világosan emlékszem.

— Meddig járt oda Sóvágó?

— Nem találta a csendbiztos és hamarosan visszajött. Aztán tovább segített a munkában.

— Mikor elvégezték a munkát mit csináltak?

— Este volt már, vacsorához ültünk, majd borozgatni kezdtünk és úgy 10 óra tájban nyugalomra térünk.

— Sóvágó is lefeküdt?

— Azt nem tudom, mert nagyon ittas voltam.

— Minthogy a holmiját maguknál tartotta Sóvágó ismernie kell egyes ruhadarabjait, meg tudná mondani, milyen zsebkendői voltak?

— Én bizony sohasem nézegettem egyet se.

— Ki mosott Sóvágóra?

— A leányom.

— Nézze Nagy Imre maga előbbi kihallgatásai alkalmával nem így vallott, mért ad most mindent másként elő?

— Mikor a rendőrbiztos ur kihallgatott, rosszul éreztem magam. Aztán meg nem is kérdeztek engem, csak irtak.

— De hiszen felolvasták maga előtt a jegyzőkönyvet és alá is írta.

— Akkor is mondtam én, hogy nem igaz, ami abba foglaltatik, de erre a járás-örmesier ur leköpdösött.

— A kalaptolvaj vándorló ott jársárol kérdezett magától valamit: Bardócz rendőrbiztos?

— Nem emlékszem rá.

— Pedig kihallgatták magát erre nézve is. Akkor azt vallotta, hogy nem is volt otthon, hanem csak hallotta, hogy ellopták a kalapot.

— Ugy irták azt kérem, ahogy akarták.

Felolvassák a tanuknak Bardócz biztos előtti tett vallomásáról szóló jegyzőkönyvet, melyből kitűnik, hogy a mostani vallomás sokban ellentétes. — Nagy Imre sem a kalapot, sem a zsebkendőt nem tudja felismerni.

Elnök: Maga azt állítja, hogy Sóvágó hétfőn az elfogatása előtti napon otthon volt.

Itt meg több tanu esküvel bizonyítja, hogy itt látta Debrecenben.

— Hiába mondják, mert otthon volt velem.

Még néhány lényegtelen kérdés után a kihallgatás véget ér.

A törvényszék az ügyész indítványára a tanu megesketését felfüggesztette.

Ot pere szünet.

Szombatiné kihallgatása.

Szünet után Szombati Sándornét, a Sóvágó büntársaként gyanuba fogott és tartóztatott Szombati Sándor feleségét hallgatták ki, akit a törvényszék sürgős intézkedésére Bardócz biztos állított elő.

Az asszony aki tegnap maga jelentette fel az urat az elnök figyelmeztetésére, hogy vallomást tenni nem köteles, általános megjelentetésre kijelentette, hogy nem vall az ura ellen, hanem muszáj.

Az ügyész indítványára megkérdezték tőle, hogy van-e közvetlen tudomása arról, hogy a férje a Méliusz téri bűnyében részes, amire nemmel felelt.

A védő indítványára három kérdést intéztek hozzá: 1. Érintkezett-e tudomása szerint az ura Sóvágóval? 2. Látta-e saját szemével, hogy részt vett a Méliusz téri rablógyilkosságban? 3. Hallotta-e idigentől, hogy Sóvágó részt vett a gyilkosságban. Ezekre a kérdésekre is nemmel felelt.

Azután Szombati Sándor 17 éves fiát hallgatták ki, aki mint az anyja szintén nem tesz vallomást az apja ellen. A vád és védelem részéről hozzá intézett kérdésekre is nemmel felelt.

A tárgyalást ezután Kerekes elnök gyengélkedése miatt holnap reggelig beakasztették.

A délután folyamán Szombati Sándort szabadlábra helyezték.

SPORT.

A debreceni lóversenyek. Debrecenben a lóversenyek f. évi június hó 16. (szombaton) és 17. (vasárnap) fognak megtartani. Ezen versenyekre páholy- és zárt-szék jegyek Molnár Ferenc ur (Zádor Lajos utóda) divattermében (városháza épület) már mostan előjegyezhetőek. Az előjegyzett belépti jegyek június 12 től bezárólag 15-ke estéig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azon időn túl másoknak adatnak el. Az eladott jegyek vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribün rajza tájékoztató szolgál. Helyárok egy napra: Páholy (4 ülésel) az első vagy a második sorban 16 korona, zárt-szék 2 korona. Másféle jegyek ára és egyéb tudnivalók a legközelebb megjelenő szokásos versenyhirdetésünkben adatik a n. é. közönségnek tudtára. Versenysorozatok (programok) Szent Királyi Tivadar ur m. kir. dobány és szivar nagy tőzsdéjében a verseny napok hetében 20 fillérért lesznek kaphatók.

TAVIRATOK.

Pusztító vihar.

Budapest, június 8. Newyorkból jelentik: Egy Hillsboróból (Kansas) érkező távirat szerint Gössel város; (német mennoni gyarmat) a vihar teljesen elpusztította. Körülbelül 30-an megsebesültek.

Gróf Nayhaus bűnpöre.

Budapest, június 8. Besztercebányáról jelentik: Az özvegy Beniczky Mártonné megmérgezésével vádolt Nayhaus gróf ügyében ma este fejezték be a bizonyítást. Az ügyész még gyilkosságban bűnösnek kérte kimondani a vádlottat. Védő beszéde után az esküdtek ítélethozatalra vonultak vissza.

Besztercebánya, június 8. Mint Besztercebányáról értesítenek bennünket, ott ma késő este fejezte be az esküdttörvény gróf Neyhaus Ottó perének tárgyalását, aki állítólag egy ottani gazdag urinót, Beniczkyt megmérgezett. A késő este hozott verdikt alapján a vádlott grófot, az ellene emelt vád alól felmentette és azonnal szabadlábra helyezte.

Végzetes szerencsétlenség.

Bukarest, június 8. A bukaresti kiállítás magyar pavillonjának építésénél újból nagy szerencsétlenség történt, amelynél két ember szörnyen halt. — Ez már a második eset a magyar pavillon felépítésénél.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 8.

Buzakinát kielégítő, vélskedv javult. Kedvező irányzat mellett 28.000 métermázsa került forgalomba kezdetben változatlan, később szilárdul tartott árskon. Egyéb gabonanevek közül zab szilárd, a többi változatlan. Idő: változó.

Buza októberre	16.00—02.
Buza áprilisra	16.54—54.
Rozs októberre	13.10—12.
Zab októberre	13.22—24.
Tengeri júliusra	13.04—06.
„ augusztusra	13.18—20.
„ 1907 májusra	11.28—30.
Repece augusztusra	29.00—20.

Szerkesztői-posta.

T. M. Helyreigazításul közöljük, hogy a főispáni beiktatásnál a róm. kath. egyházi és iskolai bizottsági széklet Váczi János főgondnok vezette, a beszédet pedig Irinyi István egyházi ügyész tartotta.

S. G. T. 1.) „Fin de siècle” (ejtsd: fen dő s z i e k l) francia szó, szó szerint: a század vége. Parisból eredt szállóige, jelenti az erkölcsi zülleszt, idegességet, az irodalom és művészet merész szabálytalanságát, a kétségbeesést, hallatlant és izgalmasat. 2.) Fine s s e (ejtsd fine s s z) finomság, műfogás, ravasszág. 3.) Fine (olasz, ejts fine) a vég, zeneművek utolsó taktusa.

„Emlék.” Tegye el titkos emlékei közé.

Egy mély seb — egy csókért.

(A ref. főgimn. Bocskay emléktünnepélyén felolvasott pályanyertes elbeszélés.)

Írta: Szabó István.

(Folytatás.)

Hiszen úgy édes az!... Meg aztán ő is volt fiatal valamikor, réges régen! Mikor ezeket meggondolta, neveltségesnek találta maga-magát. Szeretett volna visszafordulni, de eszébe jutott, hogy ha ezt megteszi, kineveti az egész Patak. A diákok gunyda iokat énekelnek majd az ablaka alatt, a felesége meg örökösen szurkapisztkálni fogja ingatag, batározatlanságáért s csipős nyelvével megkeseríti minden napját s tövisekkel szórja tele életének még hátralevő részét... De már így mégis csak jobb lesz, ha nem fordul vissza! Már úgy, ahogy!... Rá-bizta a vak sorsra a többit, hadd szőjje-fonja tovább ez kénye szerint ezt a bolondos históriát! Majd csak kilábolodik tán belőle valahogy... valamikor...

S aztán füttyörészve, pipázgatva, csendesen morfondírozgatva folytatta útját tovább! A nap már aláhanyatlott. A kassai hegyek körvonalai is kivehetők voltak már az esti szürkületben. Végre kigyújtották ott fenn az égen az aranyalok a millió meg millió apró mécsvilágot, hogy ez vezérelje a vándort a sötétes éjszakában.

Domine Incédy egy ideig édesden szemlélgette a csillagos eget. Aztán ebbe is beleunt. Elálmosodott. Lehajította fejét a ló nyakára s abban az édes reménységben, hogy ennek a vén bárkának talán csak van annyi esze, hogy kitalálja az ő útjának vég-célját, aludni próbált... És sikerült... Rázós álma alatt sok minden badarság ütött tanyát felizgatott agyában... És mégis aludt, álmodott, pihent... Egyszerre csak valami orron ütötte, de nagyon... Csak akkor vette észre, amint egy kissé fölécsu dott almaiból, hogy ő most tulajdonképpen lóháton ül... A jó állat megbottlott valamiben s meghorkant. Fölcsapta a fejét.

Hajnalodni kezdett. A hűvös reggeli szellő kiverte a spectábilis fejből az álmot... Nézegette, hogy messze van e még híres Kassa városa... S amint így nézdelődik, azt veszi észre, hogy valahogy, honnan honnan nem, egy kis lovas csapat került eléje... A spectábilis vált-üz azt gondolta, hogy ez nem lehet más, mint a Bocskay hajdu csapata. Még azt is gondolta, hogy talán valahogy a vezérnek tudomására jutott az ő érkezése, s fogadtatására küldi ezt a kis lovas csapatot. Nagyon megőült a nagy megtiszteltetésnek! Legyen hát szó! gondolta, megköszöni nekik a szives figyelmet és előzékenységét! Recsegő hangján elkiallja magát az érkezők üdvözléséül, hogy:

— Vivát Bocskay! vivát libertas Hungariae!

Erre aztán szó nélkül közrefogták és elvágatták véle! A spectábilis csak most törhette rajta a fejét, hogy milyen kelep-cébe került. Biz azok a fekete sárga jel-küek egytől egyig a Petz német generális portyázó lovasai voltak. Vették is egyenesen a fenttisztelt méltóság elé! A domine spectábilis ennek láttára megátkozta az eget és minden szentjeit, a világot minden pataki

diákját, és különösen a németeket, meg az összes Tóthy Michaeléket.

A generális előtt kifaggatták. A domine spectábilis gondolt nagyot és merészet, s egyet fordított a subáján. — Előadta nekik diákokul, cicerói körmondatokkal fűszerezve, hogy ő a professor historiae Hungarorum a pataki collégiumban s épen ide tartott! — Mosolygott torzonborz bajusza alatt a jó fogásnak, az osztrák sógorok pedig rendkívül megörültek a ritka szerencsének! — Szives figyelmet s érettek tett áldozatát avval gondolták meghálálhatónak, hogy mindjárt kényelembé helyezték. — Gondolták, hogy jó hasznát fogják venni, mint historikusnak s mint környékbeli embert felhasználhatják kémszemlék alkalmával utmutatónak, vagy tolmácsnak a hadi foglyok kézbécsítésénél... Hiszen egy professornak csak illo tudni németül?... vagy mi a szósz...

A generális ur ő méltósága aztán ékes német nyelven mindezeket elő is adta neki, amivel aztán azt érte el, hogy a domine spectábilis ebből mindent értett, csak azt nem, amit mondtak. — Beszélhetett neki a plundrás német akár a Jézus mennybemene-teléről is! Ő kelme nem látott, nem hallott semmit! Ott üdögölt elmerülve mélabus gondolataiba, azon töprenkedve, hogy mi módon szabadulhatna ki valamelyes foador-lattal a németek szerföltött kellemes társaságából?...

S majd kiesett egy kövér köcsysepp a szeméből, amikor eszébe jutott, hogy ő talán már sohasem is fogja többet látni kedves öreg társát, iskoláját, abban sok goromba faragatlan, szemtelen, de mégis kedves tógés diákjait, aki neki oly sok bosszúságot, de megannyi gyönyörűséget okoztak eddig! Aztán meg a virágos kis háza táját, Marcsa lányát, aki most sirba sírdogálja magát s ő rémitgetései, üres fenyegetései miatt, meg a drágalátos feleségét, akit csak most tudott érdeme szerint igazán megbecsülni...

... Mért is kellett neki a csatába jönni?...

Domine Tóthy szerencsésebb csillag alatt indult utnak. Amint minden baj nélkül megérkezett Bocskay táborába, jelentkezett a fejedelemtől közkatónának. Bocskay egy pár óra alatt, szemmel kísérve, annyira megkedvelte a derék fiut, aki néhány kisebb csatározásban már az első este kinttette magát, hogy hadnagyi mündért szabott a számára.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Gyűlés a kamarán. A ker. és ipar-kamara ipari szakosztálya tegnap délután, Serti Erde elnökletével gyűlést tartott, melyen hatóságok és magánfelek szakvéleményt kérő megkereséseit intézték el.

Pénzintézetek szövetsége. magyarországi pénzintézetek országos szövetsége debreceni körzetén megalakításának alkalmából e hó 10-én a kereskedő Társulat dísztermében tartandó ülésen való részvételre a vidéki intézetek közül eddig is számosan jelentkeztek; a Nagyváradi takarékpénztár részéről Dr. Hovány és dr. Adorján; továbbá a Nyírbátori népbank Balog Ferenc által, a Nagykárolyi Kereskedelmi és iparbank Kaufmann Jenő által, a Nyiregyházi átt. hitel. int. Geiger Béla által, a Tiszapölgári takarékpénztár Adler Samu által, a szatmár vármegyei takarékpénztár Teitelbaum Herman, a Szatmári korona takarékpénztár és hitelintézet Achim György, és végül a Hajdusoboszlói takarékpénztár Kuti Adorján által képviselteti magát.

Az alakuló gyűlést társas ebéd fogja követni d. u. 1 órakor a Bika-szálloda dísztermében, melyre részvételi-jegyek Gaszner Géza takarékpénztári tisztviselőnél (Debreceni Első Takarékpénztár, II. emelet) kaphatók.

DR. BALLAY BÉLA
 ÜGYVÉDI IRODÁJÁT
 PIAC-UTCA 40. SZAM ALATT
 BÁRÓ JOZSINCZINÉ HÁZA
 FÖLDSZINTJÉN
 MEGNYITOTTA.

Uj üzlet a főtéren.

Aszmann Ferenc

uri és női divatcikkek:

MAGYAR MŰIPARI KÉSZÍTMÉNYEK RAKTÁRA.
 Piac-utca 27. szám alatt, (Városi bérház.) Városházával szemben.

NAGY RAKTÁR MINDENNEMŰ uri és női divat különleges-ségeiben.

Kizárólag Magyar műipari készítmények nagyválasztékban.

Üzletem megtekintésére felhívom a mélyen tisztelt közönség becses figyelmét és szives pártfogását kérem

Kiváló tisztelettel

Aszmann Ferenc.

NYAVALYATÓRÉS!

El nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által **Majna-Frankfurt.**

MAGYAR ÁLLAM VASUTAK MEGRENDELÉSE

1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55	
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22	
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25	
m. á. vasúttól	reggel	5	35	
vásártérrel —	reggel	5	44	
m. á. vasúttól	d. e.	8	09	
vásártérrel —	d. e.	8	18	
H.-Boszörmény	d. u.	11	11	
S.-Sz. Mihály	d. u.	11	20	
felé	d. u.	4	24	
m. á. vasúttól	d. u.	4	47	
vásártérrel —	este	7	—	
m. á. vasúttól	este	7	07	
vásártérrel —	este	7	07	
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16	
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Budapestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyorsv.	este	6	48	
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	9	24	
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46	
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12	
Csak M.-Sziget felől — — —	este	10	11	
Szatmár felől — — —	este	6	40	
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31	
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	reggel	7	33
H.-Boszörmény	mávasúthoz	d. e.	7	40
felől	vásártérre —	este	6	22
	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	7	18	

Csikes Ernő férfi szabó

DEBRECEN, Főtér 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindentéle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel- és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

Tavaszi idény.

Építkezéshez: vasgerendák, porcellan és vaskályhák, konyhák. Építkezési vasalások. Méhészeti cikkek és számszámok, minden iparághoz, fürdő kádak, jég szekrények, vasbutorok, gyermek-kocsi, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüzoltó készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tuskés sodrony és sodrony fonat.

Tóth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára:

Egész évre: 28 k.
Félévre: 14 „
Negyedévre: 7 „
Egy hónapra: 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Szobránc

GYÓGYFÜRDŐ

Ungmegyében

Glaubersós, hideg kén-sós víz

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus 15-től szeptember 15-ig. 30 „¹“ árengedménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében járható gyógyvíz, mint ivógyógyimód izmos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknak s alhasi pangásoknak, máskacs székrekedéseknek enylen, előlag hat. Vértóvulásoknál, szélütések, hűdések, gutaütési rohamoknál vértöndelag, felszívódag hat, csuzos és kőszvényes bántalmaknál e kor okozta erjedési termékekre, lerakódásokra az ízületekben azok oloására és kikészítésére hat. Kővérség, szívelhajasodás ellen cukorbetegségeknek, vesebajoknak, ugy a cukor- és fehérjékiválaszt gyorsan és kedvezően befolyásolja. Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, ízületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvély kóros daganatok, fekélyek ellen, méh- és méh közötti izzadmányok hashártya-izzadmányok felszívódását elősegíti a legkülömbfélék máskacs, idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Altdöről és Pest felől jövőknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes berkosiban 1 és 1/4 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára 1 nagy láda 40 üveggel 14 korona, kis láda 20 üveggel 8 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szobránc gyógyfürdő“ címzendők Posta-és távirat állomás helyben. A fürdő igazgató orvosa. Dr. Russay Gábor Lajos.
A fürdő igazgatósága.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földaraboltatván: e házhelyek mérségtel áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénnvármegyében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatlanban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitünő hatású, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és kőszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponkint egyszer szállítatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljuj helyből, a kinél kitünő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálat lelhető.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről.

Vasuti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő“ megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telcsva“ állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leírást kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Zacherlin

Nagyon segít és utólerhetlen féregpusztító
Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen

Aunók Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Károly
Ganovszky Lajos
Grünberger és Glück
Havas József
Kertész Miklós

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő.
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Rickl Antal József
Róth Antal
Várray József

Berettyóujfalu:

ifj. Weiszberger Ignác
Ro hbart Nándor

Ermihályfalva:

Grósz Hermann
Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József

Tulogdy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajduszoboszló:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weiszmann József

kereskedőknél.

